DOMSTOLENS DOM (Syvende Afdeling)

5. juni 2008 *

I sag C-312/07,

angående en anmodning om præjudiciel afgørelse i henhold til artikel 234 EF, indgivet af tribunal d'instance du XIe arrondissement de Paris (Frankrig) ved afgørelse af 23. januar 2007, indgået til Domstolen den 6. juli 2007, i sagen:

JVC France SAS

mod

Administration des douanes — Direction nationale du renseignement et des enquêtes douanières,

har

DOMSTOLEN (Syvende Afdeling)

sammensat af afdelingsformanden, U. Lõhmus, og dommerne J. Klučka og P. Lindh (refererende dommer),

* Processprog: fransk.

generaladvokat: V. Trstenjak
justitssekretær: assisterende justitssekretær H. von Holstein,

på grundlag af den skriftlige forhandling og efter retsmødet den 6. marts 2008,

efter at der er afgivet indlæg af:

— JVC France SAS ved avocats F. Goguel og F. Foucault

— den franske regering ved G. de Bergues og A.-L. During, som befuldmægtigede

— Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber ved J.-P. Keppenne og S. Schønberg, som befuldmægtigede,

og idet Domstolen efter at have hørt generaladvokaten har besluttet, at sagen skal pådømmes uden forslag til afgørelse,

afsagt følgende

Dom

1 Anmodningen om præjudiciel afgørelse vedrører fortolkningen af underposition 8525 40 91 og 8525 40 99 i den kombinerede nomenklatur, som er indeholdt i bilag I til Rådets forordning (EØF) nr. 2658/87 af 23. juli 1987 om told- og statistiknomenklaturen og den fælles toldtarif (EFT L 256, s. 1), som ændret ved Kommissionens forordning (EF) nr. 2261/98 af 26. oktober 1998 (EFT L 292, s. 1), Kommissionens forordning (EF) nr. 2204/1999 af 12. oktober 1999 (EFT L 278, s. 1), Kommissionens forordning (EF) nr. 2388/2000 af 13. oktober 2000 (EFT L 264, s. 1, og berigtigelse EFT L 276, s. 92) og Kommissionens forordning (EF) nr. 2031/2001 af 6. august 2001 (EFT L 279, s. 1, herefter »KN«), samt den retlige regulering i de forklarende bemærkninger til De Europæiske Fællesskabers kombinerede nomenklatur (herefter »forklarende bemærkninger«), som offentliggøres i medfør af artikel 9, stk. 1, i forordning nr. 2658/87.

2 Anmodningen er blevet fremsat i forbindelse med en sag mellem JVC France SAS (herefter »JVC«) og det franske toldvæsen vedrørende den told, som toldmyndighederne har krævet betalt af JVC for indførsel af videokameraer fra Japan og Singapore.

Retsforskrifter

Toldkodeksen

3 Artikel 220, stk. 1, i Rådets forordning (EØF) nr. 2913/92 af 12. oktober 1992 om indførelse af en EF-toldkodeks (EFT L 302, s. 1, herefter »toldkodeksen«) har følgende ordlyd:

»Hvis det afgiftsbeløb, som følger af en toldskyld, ikke er bogført i henhold til artikel 218 og 219 eller er bogført for lavt i forhold til det efter lovgivningen skyldige beløb, skal bogføringen af det afgiftsbeløb, der skal opkræves eller efteropkræves, ske senest to dage efter det tidspunkt, hvor toldmyndighederne er blevet klar over situationen og kan beregne det efter lovgivningen skyldige beløb og fastslå, hvem der er debitor (efterfølgende bogføring). Denne frist kan forlænges efter artikel 219.«

4 Kodeksens artikel 239 bestemmer

»1. Godtgørelse af eller fritagelse for import- eller eksportafgifter kan indrømmes i andre situationer end dem, der er omhandlet i artikel 236, 237 og 238,

— og som fastlægges efter udvalgsproceduren

— og som skyldes omstændigheder, hvor den berettigede ikke har gjort sig skyldig i urigtigheder eller åbenbar forsømmelighed. De situationer, hvor denne bestemmelse finder anvendelse, samt de nærmere procedureregler herfor fastlægges efter udvalgsproceduren. Godtgørelsen eller fritagelsen kan undergives særlige betingelser.

2. Godtgørelse af eller fritagelse for afgifter med de i stk. 1 omhandlede begrundelser indrømmes, hvis der fremsættes anmodning herom over for det berørte toldsted inden tolv måneder fra datoen for underretningen af debitor om de nævnte afgifter.

Toldmyndighederne kan i behørigt begrundede undtagelsestilfælde tillade, at nævnte frist overskrides.«

KN

5 KN, der er indført ved forordning nr. 2658/87, er baseret på det harmoniserede varebeskrivelses- og varenomenklatursystem (herefter »HS«), der er udarbejdet af Toldsamarbejdsrådet — nu Verdenstoldorganisationen — der blev oprettet ved den internationale konvention, der blev indgået i Bruxelles den 14. juni 1983 og godkendt på Fællesskabets vegne ved Rådets afgørelse 87/369/EØF af 7. april 1987 (EFT L 198, s. 1). KN gentager HS' positioner og sekscifrede underpositioner, idet det syvende og ottende ciffer er underpositioner, der er specifikke for den kombinerede nomenklatur.

6 Anden del af KN indeholder et afsnit XVI, hvis kapitel 85 har overskriften »Elektriske maskiner og apparater, elektrisk materiel samt dele dertil; lydoptagere og lydgengivere samt billed- og lydoptagere og billed- og lydgengivere til fjernsyn samt dele og tilbehør dertil«.

7 Pos. 8525 40, med overskriften »Stillbillede videokameraer og andre videokameraer; digitalkameraer«, omfatter en underposition 8525 40 91 med overskriften »Andre videokameraer: Kun til optagelse af lyd og billeder med fjernsynskameraet« og en underposition 8525 40 99 med overskriften »Andre videokameraer: andre varer«.

8 Det præciseres, at ordlyden af underpositionerne 8525 40 91 og 8525 40 99 er identisk i forordning nr. 2261/98, nr. 2204/1999, nr. 2263/2000 og nr. 2031/2001.

9 Videokameraer tariferet i underposition 8525 40 91 er pålagt en told på 4,9%, mens tolden udgør 14% for de videokameraer, som henhører under underposition 8525 40 99.

De forklarende bemærkninger

10 Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber offentliggør med jævne mellemrum i *Den Europæiske Unions Tidende* forklarende bemærkninger til KN.

11 I de forklarende bemærkninger, der blev vedtaget den 15. september 1998 (EFT C 287, s. 1) og den 13. juli 2000 (EFT C 199, s. 1), præciseres følgende vedrørende underposition 8525 40 99:

»Andre varer

Denne underposition omfatter videokameraer (såkaldte »camcordere«), som er en kombination af et videokamera og en videobåndoptager eller -gengiver, og som ikke blot kan optage billeder fra kameraet, men også fjernsynsprogrammer. De optagne billeder kan gengives på en ekstern fjernsynsmodtager.

Undtaget herfra er derimod camcordere, der kun kan optage billeder fra videokameraet og gengive disse på en ekstern fjernsynsmodtager (underposition 8525 40 91).«

12 De forklarende bemærkninger er blevet ændret som følge af en meddelelse fra Kommissionen af 6. juli 2001 (EFT C 190, s. 10). For så vidt angår underposition 8525 40 99 er den tidligere ordlyd blevet gentaget, og der er tilføjet et andet afsnit:

»Denne underposition omfatter videokameraer »camcorders«, i hvilke video-indgangen er blokeret af plade eller på anden måde, eller i hvilke video-grænsefladen senere kan aktiveres som video-indgang ved hjælp af programmel. Apparatet er alligevel i stand til at optage tv-programmer og andre eksterne video-signaler.«

13 Som følge af Kommissionens meddelelse af 23. oktober 2002 (EFT C 256, s. 1) blev sidste punktum ændret lidt:

»[…] fjernsynsprogrammer eller andre eksterne video-signaler«.

Tvisten i hovedsagen og de præjudicielle spørgsmål

14 Efter en undersøgelse fastslog toldmyndigheden, at den tarifering, som JVC havde lagt til grund ved indførslen af de to kategorier af videokameraer fra Japan og Singapore, var fejlagtig.

15 I en første toldrapport af 11. oktober 2002 fastslog toldembedsmændene, at JVC i perioden fra den 29. juni 1999 til den 23. juli 2001 havde indført videokameraer forsynet med en aktiveret digital »DV in/out-funktion«. Denne type videokameraer gør det muligt at optage billede og lyd, men også at indspille et eksternt signal ved hjælp af en særlig forbindelse. Kameraet kan sluttes direkte til en computer eller et fjernsyn med henblik på overførsel af de digitale videobiller, som det har optaget (DV-out-funktionen), og omvendt kan det indspille digitale sekvenser af en hvilken som helst oprindelse, der er behandlet på computeren (DV-in-funktionen).

16 Toldembedsmændene var af den opfattelse, at den rette tarifering var i underposition 8525 40 99, og ikke den af JVC angivne tarifering, dvs. i underposition 8525 40 91.

17 Tariferingen blev ikke anfægtet af JVC, som betalte den skyldige told. JVC fremsatte imidlertid en anmodning om fritagelse for tolden på grundlag af toldkodeksens artikel 239, idet selskabet gjorde gældende, at fejlen var opstået som følge af den ændring, der er sket i fællesskabspraksis. Denne ansøgning blev afvist ved toldmyndighedernes første afgørelse af 16. december 2004.

18 I en anden rapport af 11. oktober 2002 fastslog toldembedsmændene, at JVC i perioden fra den 22. juni 1999 til den 28. august 2001 havde indført videokameraer, hvor det kun var DV-out-funktionen, der var aktiveret, mens DV-in-funktionen kunne aktiveres efter fortoldningen.

19 Toldembedsmændene fandt desuden, at den rette tarifering var i underposition 8525 40 99, og ikke den af JVC angivne tarifering, dvs. underposition 8525 40 91, og den 6. januar 2004 fremsendte de en opkrævning. JVC anfægtede dels denne opkrævning, og anmodede dels om at blive fritaget for tolden. Denne anmodning blev afslået ved en efterfølgende afgørelse af 16. december 2004.

20 JVC anlagde herefter to sager ved tribunal d'instance du XIe arrondissement de Paris.

21 I den første sag, der blev anlagt den 7. marts 2005, nedlagde JVC påstand om, at opkrævningen af 6. januar 2004 skulle annulleres, idet selskabet gjorde gældende, at videokameraerne skulle tariferes i underposition 8525 40 91.

22 I den anden sag, der blev anlagt den 2. februar 2006, nedlagde JVC påstand om annullation af de to afslag af 16. december 2004 på ansøgningerne om fritagelse for told. JVC gjorde gældende, at opkrævningen skyldes en ændring, der er sket i fællesskabspraksis som følge af offentliggørelsen af ændringerne af de forklarende bemærkninger til KN. Denne ændring udgør således en særlig situation som omhandlet i toldkodeksens artikel 239.

23 I sagen for den forlæggende ret har JVC gjort gældende, at importørerne og toldmyndighederne før 2001 tariferende videokameraer, der kun var forsynet med en DV-out-funktion, der blev aktiveret på tidspunktet for dets indførsel, i underposition 8525 40 91. Det var først efter ændringen af de forklarende bemærkninger ifølge Kommissionens meddelelse af 6. juli 2001, at toldmyndighedernes praksis blev

ændret. Mens de tyske og britiske toldmyndigheder besluttede kun at anvende denne nye fortolkning på indførsler, der blev foretaget efter den 6. juli 2001, besluttede de franske toldmyndigheder at anvende fortolkningen med tilbagevirkende kraft, hvilket er i strid med toldkodeksen.

24 Efter at have forenet de to sager besluttede tribunal d'instance du XIe arrondissement de Paris at udsætte sagen og at forelægge Domstolen følgende præjudicielle spørgsmål:

»1) Skal et videokamera tariferes i underposition 8525 40 99, når det ved indførslen ikke er i stand til at optage videosignaler fra eksterne kilder, men dets videograænseflade efterfølgende kan omdannes til videoindgang ved hjælp af en software eller en widget, idet kameraet er forsynet med elektroniske kredsløb, der gør, at det kan optage eksterne videosignaler, uanset at producenten og sælgeren aldrig har oplyst om denne mulighed og heller ikke understøtter den?

2) Såfremt det første spørgsmål besvares bekræftende, har Kommissionen da — for så vidt som de på hinanden følgende ændringer af de forklarende bemærkninger indebærer en ændring af fællesskabspraksis vedrørende tariferingen af videokameraer og udgør en undtagelse fra princippet om, at tariferingen af varerne skal ske på grundlag af deres faktiske kendetegn på fortoldningstidspunktet — med rette kunnet foretage denne ændring ved hjælp af en ændring i de forklarende bemærkninger, og dermed med tilbagevirkende kraft, i stedet for ved at vedtage en tariferingsforordning, der udelukkende finder anvendelse for fremtiden?«

Om de præjudicielle spørgsmål

Det første spørgsmål

25 Med det første spørgsmål ønsker den forelæggende ret nærmere bestemt oplyst, hvorvidt der i forbindelse med tarifering af videokameraerne kan eller skal tages hensyn til muligheden for at aktivere DV-in-funktionen, hvis denne aktivering ikke har fundet sted på tidspunktet for fortoldningen, men hvor aktiveringen kan ske efterfølgende ved hjælp af manipulation af eller tilføjelse af software. Den rejser desuden spørgsmål om, hvilken betydning det kan have, at producenten ikke har oplyst om eller sikret denne mulighed på tidspunktet for fortoldningen.

26 I dom af 27. september 2007, Medion og Canon Deutschland (forenede sager C-208/06 og C-209/06, Sml. I, s. 7963), besvarede Domstolen et præjudicielt spørgsmål, som er enslydende med den forelæggende rets spørgsmål. Af samme grund må dette spørgsmål besvares på samme måde.

27 Det første spørgsmål skal derfor besvares med, at et videokamera kun kan tariferes i KN-underposition 8525 40 99, hvis funktionen til optagelse af billeder og lyd fra andre kilder end det indbyggede kamera eller den indbyggede mikrofon er aktiv på tidspunktet for fortoldningen, eller hvis, selv når producenten ikke har til hensigt at oplyse om denne egenskab, denne funktion kan aktiveres efter dette tidspunkt ved en let manipulation af apparatet foretaget af en bruger, som ikke er i besiddelse af særlige kompetencer, og uden at videokameraets hardware ændres. I tilfælde af en efterfølgende aktivering er det desuden nødvendigt, når først aktiveringen har fundet sted, dels at videokameraet fungerer på lignende måde som et videokamera, hvis funktion til optagelse af billeder og lyd fra andre kilder end det indbyggede kamera eller den indbyggede mikrofon er aktiv på tidspunktet for fortoldningen, dels at videokameraet kan fungere alene. Disse betingelser skal kunne kontrolleres på tidspunktet for fortoldningen. Det tilkommer den nationale domstol at bedømme, hvor-

vidt disse betingelser er opfyldt. Er disse betingelser ikke opfyldt, skal videokameraet tariferes i underposition 8525 40 91 i KN.

Det andet spørgsmål

28 Med det andet spørgsmål ønsker den forelæggende ret oplysninger om den retlige betydning af ændringerne af de forklarende bemærkninger til KN, og navnlig hvad angår tariferingen af de i hovedsagen omhandlede varer, og den ønsker at få oplyst, om ikke Kommissionen skulle have vedtaget en ny forordning vedrørende tarifering i stedet for at fortolke den eksisterende forordning.

Formaliteten vedrørende spørgsmålet

29 Kommissionen har gjort gældende, at spørgsmålet ikke bør antages til realitetsbehandling, idet det er hypotetisk og ikke har betydning for sagens afgørelse. Ifølge Kommissionen indebærer ændringerne af de forklarende bemærkninger til KN ikke nogen ændringer i forhold til en tidligere retstilstand. Disse bemærkninger har nemlig ikke nogen retsvirkninger i sig selv. Ændringerne heraf påvirker således ikke de erhvervsdrivendes rettigheder. Endelig indeholder forelæggelsesafgørelsen ikke tilstrækkelige faktiske oplysninger til, at Domstolen kan udvide spørgsmålet og eventuelt omformulere det.

30 Det bemærkes, at det følger af fast retspraksis, at det udelukkende tilkommer den nationale ret, for hvem en tvist er indbragt, og som har ansvaret for den retsafgørelse, som skal træffes, på grundlag af omstændighederne i den konkrete sag at vurdere, såvel om en præjudiciel afgørelse er nødvendig for, at den kan afsige dom, som relevansen af de spørgsmål, den forelægger Domstolen (jf. bl.a. dom af 15.12.1995, sag

C-415/93, Bosman, Sml. I, s. 4921, præmis 59, og af 15.6.2006, sag C-466/04, Acereda Herrera, Sml. I, s. 5341, præmis 47).

31 Domstolen kan kun afvise at træffe afgørelse vedrørende anmodningen fra en national ret, når det klart fremgår, at den af den nationale ret ønskede fortolkning eller vurdering af en fællesskabsbestemmelses gyldighed savner enhver forbindelse med realiteten i hovedsagen eller dennes genstand, eller når problemet er af hypotetisk karakter (jf. Bosman-dommen, præmis 61, og Acereda Herrera-dommen, præmis 48).

32 Den forelæggende ret skal i hovedsagen behandle en anmodning om fritagelse for told i henhold til toldkodeksens artikel 239, stk. 1, og den skal i denne henseende udlede forhold, der kan udgøre en særlig situation, som skyldes omstændigheder, der hverken indebærer, at JVC har begået urigtigheder eller gjort sig skyldig i åbenbar forsømmelighed. I denne forbindelse fremgår det, at spørgsmålet om den retlige regulering i de forklarende bemærkninger til KN er relevant, og spørgsmålet kan derfor antages til realitetsbehandling.

Realiteten

33 Det bemærkes for det første, at ifølge fast retspraksis kræver hensynet til retssikkerheden og kontrolmulighederne, at det afgørende kriterium for varernes tarifering i almindelighed skal søges i deres objektive kendetegn og egenskaber, således som disse fremgår af ordlyden af positionen i KN og de til afsnit og kapitler knyttede bestemmelser (jf. bl.a. dom af 26.9.2000, sag C-42/99, Eru Portuguesa, Sml. I, s. 7691, præmis 13, af 15.9.2005, sag C-495/03, Intermodal Transports, Sml. I, s. 8151, præmis 47, af 8.12.2005, sag C-445/04, Possehl Erzkontor, Sml. I, s. 10721, præmis 19, og af 16.2.2006, sag C-500/04, Proxxon, Sml. I, s. 1545, præmis 21).

34 Domstolen har ligeledes fastslået, at de forklarende bemærkninger til KN og til HS indeholder vigtige, om end ikke bindende bidrag til fortolkningen af de forskellige toldpositioners rækkevidde. Indholdet af de forklarende bemærkninger skal derfor være i overensstemmelse med bestemmelserne i KN og må ikke ændre disses rækkevidde (jf. Intermodal Transports-dommen, præmis 48, Possehl Erzkontor-dommen, præmis 20, og Proxxon-dommen, præmis 22). Hvis det fremgår, at de forklarende bemærkninger til KN er i strid med ordlyden af positionerne i KN og eventuelle bestemmelser til afsnit og kapitler, skal de forkastes (jf. dom af 19.4.2007, sag C-229/06, Sunshine Deutschland Handelsgesellschaft, Sml. I, s. 3251, præmis 31).

35 Hvad angår de for hovedsagen relevante underpositioner i KN bemærkes, at ordlyden af underposition 8525 40 99 udelukkende indeholder udtrykket »andre varer«. Denne underposition omfatter dermed alle andre videokameraer end dem »[k]un til optagelse af lyd og billeder med fjernsynskameraet«, (DV-out-funktionen), der henhører under underposition 8525 40 91. Kommissionen blev således foranlediget til at fortolke indholdet af underposition 8525 40 99 i de forklarende bemærkninger til KN. I disse forklarende bemærkninger var det angivet, at videokameraerne i underposition 8525 40 99 fra den 15. september 1998 var dem, der var i besiddelse af DV-in-funktionen og DV-out-funktionen. Den 6. juli 2001 ændrende Kommissionen på ny de forklarende bemærkninger til KN, idet den præciserede, at underposition 8525 40 99 ligeledes omfatter de videokameraer, der er fremstillet med DV-in-funktionen, selv om denne funktion ikke er aktiveret ved fortoldningen.

36 Det må følgelig konstateres, at for så vidt angår ordlyden af underposition 8525 40 91 og 8525 40 99 er de forklarende bemærkninger til KN vedrørende sidstnævnte underposition i overensstemmelse med KN's bestemmelser, og de ændrer ikke rækkevidden heraf.

37 Det følger af samtlige de anførte betragtninger, at det andet spørgsmål skal besvares med, at de forklarende bemærkninger til KN vedrørende underposition 8525 40 99, som er offentliggjort den 6. juli 2001 og den 23. oktober 2002, har en fortolkningsmæssig karakter og ikke har bindende retsvirkninger. De er i overensstemmelse med ordlyden af KN og ændrer ikke rækkevidden heraf. Det følger heraf, at det ikke var nødvendigt at vedtage en ny forordning vedrørende tarifering.

Sagens omkostninger

38 Da sagens behandling i forhold til hovedsagens parter udgør et led i den sag, der verserer for den forelæggende ret, tilkommer det denne at træffe afgørelse om sagens omkostninger. Bortset fra nævnte parters udgifter kan de udgifter, som er afholdt i forbindelse med afgivelse af indlæg for Domstolen, ikke erstattes.

På grundlag af disse præmisser kender Domstolen (Syvende Afdeling) for ret:

1) Et videokamera kan kun tariferes i underposition 8525 40 99 i den kombinerede nomenklatur, som er indeholdt i bilag I til Rådets forordning (EØF) nr. 2658/87 af 23. juli 1987 om told- og statistiknomenklaturen og den fælles toldtarif, som ændret ved Kommissionens forordning (EF) nr. 2261/98 af 26. oktober 1998, Kommissionens forordning (EF) nr. 2204/1999 af 12. oktober 1999, Kommissionens forordning (EF) nr. 2388/2000 af 13. oktober 2000 og Kommissionens forordning (EF) nr. 2031/2001 af 6. august 2001, hvis funktionen til optagelse af billeder og lyd fra andre kilder end det indbyggede kamera eller den indbyggede mikrofon er aktiv på tidspunktet for fortoldningen, eller hvis, selv når producenten ikke har til hensigt at oplyse om denne egenskab, denne funktion kan aktiveres efter dette tidspunkt ved en let manipulation af apparatet foretaget af en bruger, som ikke er i besiddelse af særlige kompetencer, og uden at videokameraets hardware ændres. I tilfælde af en efterfølgende aktivering er det desuden nødvendigt, når først aktiveringen har fundet sted, dels at videokameraet fungerer på lignende måde som et videokamera, hvis funktion til optagelse af billeder og lyd fra andre kilder end det indbyggede kamera eller den indbyggede mikrofon er aktiv på tidspunktet for fortoldningen, dels at videokameraet kan fungere alene. Disse betingelser skal kunne kontrolleres på tidspunktet for fortoldningen. Det tilkommer den nationale domstol at bedømme, hvorvidt disse betingelser er opfyldt. Er disse betingelser ikke opfyldt, skal videokameraet tariferes i underposition 8525 40 91 i den kombinerede nomenklatur.

2) De forklarende bemærkninger til den kombinerede nomenklatur vedrørende underposition 8525 40 99, offentliggjort den 6. juli 2001 og den 23. oktober 2002, har en fortolkningsmæssig karakter og har ikke bindende retsvirkninger. De er i overensstemmelse med ordlyden af den kombinerede nomenklatur og ændrer ikke rækkevidden heraf. Det følger heraf, at det ikke var nødvendigt at vedtage en ny forordning vedrørende tarifering.

Underskrifter